

Inventar 2009

I. Introducere

Prezentul inventar public este al treilea pe care Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor (AEPD) îl prezintă în calitate sa de consilier în materie de propuneri legislative și documente conexe. Acesta este publicat din decembrie 2008 pe site-ul web al AEPD www.edps.europa.eu.

Prezentul inventar se înscrie în ciclul anual de activitate al AEPD. În fiecare an, AEPD publică un raport anual în care sunt descrise retrospectiv activitățile realizate. De asemenea, AEPD publică un inventar al priorităților pe care și le stabilește pentru anul următor în materie de consultare. Prin urmare, AEPD întocmește un raport privind activitățile sale din acest domeniu de două ori pe an.

Cadrul mai larg în care se înscrie prezentul inventar este documentul de strategie „AEPD - consilier al instituțiilor comunitare pentru propuneri legislative și documente conexe” din 18 martie 2005. În documentul respectiv, AEPD a expus strategia sa în domeniul consultării în materie de propuneri legislative, aceasta fiind una dintre sarcinile principale care îi revin în temeiul articolului 28 alineatul (2) și al articolului 41 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001. În capitolul 5 al respectivului document strategic, este prezentată metoda de lucru a AEPD. Selecția și planificarea (supuse unei analize periodice) reprezintă elementele majore ale acestei metode de lucru, indispensabile pentru îndeplinirea într-un mod eficace a rolului de consilier.

Programul legislativ și de activitate al Comisiei pentru anul 2008, precum și mai multe documente de planificare conexe, reprezintă principalele surse de informare pentru elaborarea prezentului inventar. Prezentul inventar a fost elaborat de către echipa AEPD. În cursul fazei de elaborare, mai mulți factori interesați din cadrul Comisiei au avut posibilitatea să își aducă contribuția la acesta. Această contribuție a fost extrem de apreciată.

Acest inventar cuprinde următoarele elemente:

- Prezenta notă introductivă, care conține o scurtă analiză a contextului, precum și a priorităților AEPD pentru anul 2009.
- O anexă care reia propunerile Comisiei și alte documente pertinente adoptate recent sau programate, care necesită atenția AEPD.

Anexa a fost publicată pentru prima dată în decembrie 2006 și de atunci, a făcut obiectul a trei reactualizări pe an.

După ce AEPD a emis un aviz cu privire la un anumit document sau a luat o poziție publică cu privire la acesta, acel document va fi șters din anexă, deși trebuie subliniat că participarea AEPD la procesul legislativ nu se încheie odată cu emiterea avizului. În cazuri excepționale, subiectul respectiv poate reapărea în anexă, dacă AEPD emite un al doilea aviz. Avizele AEPD pot fi consultate pe o altă pagină a site-ului web (la secțiunea „consultare”, rubrica „avize”).

II. Scurtă analiză a contextului

a. Evoluții în UE

Tratatul de la Lisabona are consecințe importante pentru cadrul juridic al protecției datelor în UE, de exemplu prin introducerea unui temei juridic unic în materie de protecție a datelor (articolul 16 din TFUE). Incertitudinile care planează asupra sorții Tratatului de la Lisabona reprezintă un element important în contextul activității AEPD. La acest lucru se adaugă alegerea

noului Parlament European în 2009 și numirea noii Comisii. Prioritățile noii Comisii ar putea influența într-un mod semnificativ activitatea de consiliere a AEPD.

Reflecția asupra viitorului spațiului de libertate, securitate și justiție a continuat, într-un mod independent de Tratatul de la Lisabona. În cadrul raportului Grupului numit „Viitor”, s-a acordat o importanță fundamentală echilibrului între mobilitate, securitate și respectarea vieții private. Prezentul raport, și principiul de convergență pe care îl introduce, vor fi punctul de plecare al noului program multianual din acest domeniu care urmează să fie adoptat în cursul Președinției suedeze a Consiliului (numit adesea „Programul de la Stockholm”). O altă evoluție importantă în acest context o reprezintă crearea graduală a unui spațiu judiciar unic („un veritabil spațiu de justiție”) prin înființarea unor rețele care să conecteze sistemele judiciare din statele membre.

Programul legislativ și de lucru al Comisiei pentru 2009 încurajează solidaritatea activă în perioade de criză, ca punct de plecare între statele membre și între instituțiile UE. Dintre prioritățile care au o importanță specifică pentru domeniul de activitate al AEPD, pot fi menționate: necesitatea unei coordonări și a unei reglementări la scară mondială, a unor inițiative care să aducă Europa mai aproape de cetățenii săi (drepturi fundamentale și cetățenie, migrație, justiție, securitate și protecție, protecția consumatorului, sănătate) și a unor strategii pentru o mai bună legislație.

b. Evoluții tehnologice

În 2008, Comisia a publicat o comunicare importantă privind viitoarele rețele și internetul, care va fi baza principală a așa-zisei „societăți informaționale omniprezente”. Această comunicare conține exemple ilustrative de tehnologii emergente susținute de trei tendințe tehnologice majore: lățimea de bandă aproape nelimitată, conexiuni de rețea ubicue și o capacitate de stocare nelimitată. Deși societatea informațională omniprezentă promite inovație, creșterea productivității, creștere economică și locuri de muncă, aceasta va duce la o dezvoltare durabilă numai cu condiția ca din prima fază a dezvoltării sale să fie rezolvate într-un mod adecvat chestiunile relative la securitatea și protecția datelor și a vieții private. În același sens, ar trebui menționate eforturile de cercetare depuse de UE pentru a sprijini dezvoltarea societății informaționale omniprezente, mai concret proiectele acordate în 2008 în cadrul licitațiilor din cel de al șaptelea program-cadru pentru cererile de propuneri privind încrederea în tehnologiile informaționale și de comunicare și securitatea acestora.

La sfârșitul lui 2008, Consiliul și Parlamentul European au ajuns la un acord de compromis cu privire la revizuirea instrucțiunilor consulare comune. Acest acord de compromis solicită o analiză aprofundată a biometriei și a limitelor acesteia.

c. Aplicarea legii și controlul frontierelor

Anul 2008 s-a dovedit a fi un an productiv din punct de vedere legislativ. Au fost adoptate o serie de măsuri importante în ceea ce privește protecția datelor. Adoptarea Deciziei-cadru a Consiliului privind protecția datelor cu caracter personal prelucrate în cadrul cooperării polițienești și judiciare în materie penală, înseamnă că în prezent există și în cadrul celui de al treilea pilon, un cadru general al UE de protecție a datelor. De asemenea, pot fi menționate Decizia 2008/615/JAI privind intensificarea cooperării transfrontaliere, în special în domeniul combaterii terorismului și a criminalității transfrontaliere (Tratatul de la Prüm), noile cadre juridice pentru Eurojust și Eurojust, precum și Regulamentul privind Sistemul de informații privind vizele. În 2009, lucrările vor fi axate pe punerea în aplicare a acestor măsuri în statele membre.

În cadrul Consiliului, este încă în curs de dezbateri un text important: propunerea de decizie-cadru a Consiliului privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor (PNR) în scopul aplicării legii. AEPD se felicită în legătură cu dezbaterile intense cu privire la necesitatea și la proporționalitatea acestei propuneri, concepută mai ales ca o contribuție la lupta împotriva terorismului, dezbateri care demonstrează că se caută o abordare mai echilibrată în cadrul procesului decizional.

Pe de altă parte, subiectul determinării originii, inclusiv a celei etnice, capătă importanță în contextul dezbaterilor legate de la activități polițienești pe bază de informații. Una dintre chestiunile care rezultă este dacă determinarea originii poate fi considerată drept un instrument acceptabil.

În domeniul gestionării frontierelor, se înregistrează evoluții importante. Sunt în curs de realizare ultimele pregătiri pentru intrarea în vigoare a Sistemului de Informații Schengen din a doua generație (SIS 2), în cadrul căruia AEPD deține o funcție de supraveghere; a fost anunțată crearea unei agenții europene de gestionare a sistemelor informaționale de mare anvergură, iar pe termen scurt, ar putea fi elaborate noi măsuri fundamentale precum un sistem european de intrare-ieșire în ceea ce privește frontierele externe.

d. Transferuri internaționale și mondializare

Vor ajunge UE și Statele Unite la un acord cu privire la schimbul de date în scopul aplicării legii? Se depune multă energie în ceea ce privește elaborarea acestui acord, de exemplu, la nivelul Grupului de contact la nivel înalt. Dacă este încheiat, acest acord ar putea afecta mai multe sectoare decât exclusiv schimbul de date în scopul aplicării legii cu Statele Unite.

De asemenea, se poate observa o evoluție către armonizarea la nivel mondial a normelor de protecție a datelor, atât în domeniul aplicării legii, cât și în alte domenii. De exemplu, APEC elaborează în prezent standarde privind protecția datelor, iar în unele țări latino-americane sau francofone, se lucrează, de asemenea, pe această temă.

Dezbaterile privind motoarele de căutare, obligațiile acestora și aplicarea legislației UE în materie de protecție a datelor în privința motoarelor de căutare care nu sunt bazate în UE demonstrează necesitatea de a adopta o abordare mai mondială.

e. Spre un nou cadru juridic în materie de protecție a datelor?

În avizul său din 25 iulie 2007 referitor la punerea în aplicare a Directivei 95/46/CE privind protecția datelor, AEPD propunea începerea unei reflecții asupra unui viitor cadru juridic în materie de protecție a datelor, care nu este prin definiție fundamental diferit de cadrul actual.

De atunci, au fost inițiate mai multe activități, inspirate sau nu de această propunere. Comisia a creat un grup de experți privind datele cu caracter personal, însărcinându-l pe acesta cu analizarea viitorului cadrului juridic al protecției datelor. De asemenea, Conferința europeană a comisarilor pentru protecția datelor va dezbate această chestiune în cursul anului 2009. Comisarul britanic pentru informații a comandat un studiu care să servească drept bază pentru aceste discuții.

Sunt în curs de realizare activități conexe, precum „Inițiativa de la Londra” menită să sporească eficacitatea protecției datelor; de asemenea, Grupul de lucru al articolului 29 își consacră resursele analizării diverselor aspecte fundamentale ale protecției datelor, precum conceptele de responsabil și de operator de prelucrarea datelor și aspectele privind determinarea legislației aplicabile.

Ca o primă etapă legislativă, poate fi menționată modificarea Directivei asupra confidențialității și comunicațiilor electronice. În dezbaterile privind această modificare, au fost incluse diverse teme largi, printre care încălcările securității.

f. Activitatea AEPD

Activitatea realizată de AEPD în contextul actual poate fi rezumată după cum urmează:

- Toate subiectele au fost abordate. Stocarea și schimbul de informații au devenit un instrument în multe domenii de acțiune, de multe ori, un mijloc de promovare a funcționării pieței interne.
- Implicarea în cadrul tuturor etapelor, prin luări de poziție asupra a diverse „cărți verzi”, avize emise, participări la reuniuni de reconciliere în cadrul procedurii de codecizie.
- Menținerea direcțiilor de acțiune substanțiale. Coerența rezultatelor activității AEPD este de o importanță crucială, întrucât prin aceasta AEPD depune eforturi pentru a obține echilibrul adecvat între protecția datelor și alte interese, inclusiv cele publice.

III. Prioritățile AEPD pentru anul 2009

Acțiunea AEPD în calitate de consilier în materie de legislație comunitară și documente conexe nu va cunoaște modificări fundamentale. Cu toate acestea, eventualele modificări ale contextului general vor orienta activitatea AEPD spre noi domenii. În mod evident, AEPD va participa în mod intensiv la dezbaterile asupra unor posibile modificări ale cadrului juridic în materie de protecție a datelor. Aceste dezbateri vor căpăta un impuls suplimentar dacă și în momentul în care Tratatul de la Lisabona va intra în vigoare.

În ceea ce privește temele care vor fi abordate, pot fi determinate trei domenii principale: în primul rând, sănătatea publică, un nou domeniu de interes pentru AEPD; în al doilea rând, ca și în anii precedenți, spațiul de libertate, securitate și justiție, iar în al treilea rând, societatea informațională.

- a. Chestiuni de ordin general
  - În funcție de evoluția situației, continuarea pregătirilor în vederea intrării în vigoare a Tratatului de la Lisabona.
- b. Sănătate publică
  - Dezvoltarea sistemelor de servicii electronice privind sănătatea (eHealth).
  - Chestiunea utilizării secundare a datelor medicale.
  - Modul de abordare al activității legislative privind informațiile sensibile.
  - Alte chestiuni fundamentale, care privesc și criticile pe care le-a suscitată în sectorul medical legislația în materie de protecție a datelor.
- c. Spațiul de libertate, securitate și justiție
  - Programul de la Stockholm ca un nou cadru general.
  - Supravegherea consecințelor adoptării Deciziei-cadru privind protecția datelor cu caracter personal prelucrate în cadrul cooperării polițienești și judiciare în materie penală.
  - Gestionarea frontierelor și sistemul de intrare-ieșire.
  - Tranziția către SIS 2 și crearea unei autorități de administrare.
  - Elaborarea principiului de convergență (a se vedea raportul Grupului numit „Viitor”)
  - Activități privind e-justiția și spațiul judiciar unic.
  - Formularea unei poziții privind chestiunile legate de determinarea originii.
- d. Dezvoltarea societății informaționale.

- Evoluția chestiunilor fundamentale pe care le ridică Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice (încălțările securității, raportul cu drepturile proprietății intelectuale, etc.).
  - Recomandări cu privire la identificarea prin radiofrecvență (RFID).
  - Rețele sociale, rețele științifice și rețele de cercetare.
- e. Posibile modificări ale cadrului în materie de protecție a datelor.
- Definirea mai clară a conceptelor de responsabil și de operator de prelucrare a datelor, clarificarea chestiunii legislației și jurisdicția aplicabile (și cu colaborarea autorităților naționale pentru protecția datelor, în cadrul Grupului de lucru al articolului 29).
  - Furnizare de contribuții în diverse activități legate de viitorul cadru posibil.
  - Continuarea dezbaterilor privind modificarea Regulamentului (CE) nr. 1049/2001.
  - În termeni mai generali, consecințele asupra măsurilor menite să promoveze transparența și principiul răspunderii ale instituțiilor UE asupra protecției datelor (de exemplu: publicarea beneficiarilor de fonduri comunitare).
- f. Crearea de rețele în vederea schimbului transfrontalier de informații.
- Sistemul de informare al pieței interne (IMI), protecția consumatorului, date privind sănătatea.
- g. Către acorduri externe și norme mondiale.
- Continuarea avizului AEPD asupra raportului Grupului de contact la nivel înalt, raport care ar putea duce la un acord între Statele Unite și UE privind schimbul de date în scopul aplicării legii.
  - Alte acorduri privind datele despre consumatori, precum acordul comercial de combatere a falsificării.
- h. Chestiuni diverse
- AEPD va prezenta unul sau mai multe documente privind activitatea sa de consiliere, în care vor fi abordate oricum eventuale intervenții în cursul procedurilor de comitologie sau al altor proceduri în cadrul cărora Comisiei i-au fost atribuite competențe legislative, participarea AEPD la adoptarea de decizii privind transferul de date către țări terțe, și consecințele consilierii legislative asupra funcțiilor de supraveghere ale AEPD.

Bruxelles, decembrie 2008.